

ЗИГМУНД ФРОЙД УНВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора ЗФУУ

№ 35 від 22.09.2023

**ПОЛОЖЕННЯ
НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС У ЗФУУ**

ЗМІСТ

- 1 ОБЛАСТЬ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ
- 2 ПОСИЛАННЯ
- 3 ОСНОВНІ ТЕРМІНИ, ПОНЯТТЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ
- 4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
- 5 РІВНІ, СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
- 6 УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
- 7 ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В ЗФУУ
- 8 КОНТРОЛЬ УСПІШНОСТІ

ВСТУП

А. Положення про організацію освітнього процесу в ЗФУУ є основним нормативним документом, що регламентує організацію та проведення освітнього процесу в ЗФУУ відповідно до законодавства України та державних стандартів вищої освіти.

В. ЗФУУ вносить і постійно підтримує в актуальному стані інформацію в Єдиній державній електронній базі з питань освіти згідно з вимогами чинного законодавства.

С. Фінансування освітнього процесу здійснюється за рахунок коштів на оплату послуг з підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, з дотриманням принципів цільового та ефективного використання коштів, публічності й прозорості у прийнятті рішень.

Д. Організація документообігу, формування, накопичення та зберігання інформації, що стосуються планування освітнього процесу, його забезпечення та контролю за ним, здійснюються відповідно до діючого законодавства України.

1. ОБЛАСТЬ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію освітнього процесу є керівним документом для співробітників ЗФУУ.

1.2. Враховані примірники знаходяться у:

1. ректора;
2. проректора;
3. завідувачів кафедр.

1.3. Положення про організацію освітнього процесу у ЗФУУ (далі – Положення) у форматі файлу *.pdf знаходиться у мережі Інтернет за адресою <https://usfu.com.ua/pro-nas/normatyvna-baza/>.

2. ПОСИЛАННЯ

2.1. Нормативно-правовою базою освітнього процесу в ЗФУУ є:

- Конституція України
- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Укази Президента України;

2.2. Постанови Кабінету Міністрів України:

- «Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)» від 20 січня 1998 р. N 65
- «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»,

- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341;
- «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266;
  - «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579;
  - «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187;
  - «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261;
- 2.3. Накази Міністерства освіти і науки України:

- «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів», наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2002 р. № 450;
  - «Про затвердження Положення про проведення практики ЗВО вищих навчальних закладів України», наказ Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 р. № 93;
  - «Про затвердження Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення ЗВО вищих навчальних закладів освіти», наказ Міністерства освіти України від 15.07.1996 р. № 245;
  - «Про затвердження Положення про академічні відпустки та повторне навчання у вищих закладах освіти», наказ Міністерства освіти України та Міністерства охорони здоров'я від 06.06.1996 р. № 191/153;
  - «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 травня 2015 року № 525», наказ Міністерства освіти і науки України від 22.06.2016 р. № 701;
  - «Про затвердження форм документів з підготовки фахівців у вищих навчальних закладах», наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.2017 р. № 794;
  - «Про затвердження Положення про дистанційне навчання», наказ Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. № 466;
- 2.4. Статут ЗФУУ.

3. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ, ПОНЯТТЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

3.1. У цьому Положенні терміни та поняття вживаються у такому значенні:

Академічна година – це мінімальна облікова одиниця навчального часу.

Академічна мобільність - можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Академічна свобода - самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом;

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності ЗФУУ за цією програмою на предмет:

- відповідності стандарту вищої освіти;
- спроможності виконати вимоги стандарту й досягти заявлених у програмі результатів навчання;
- досягнення заявлених у програмі результатів навчання.

Бакалавр - освітній ступінь, що здобувається відповідно на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми.

Вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально- етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Дистанційна форма здобуття освіти – різновид заочної форми навчання, з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію та листування викладачів та ЗВО на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу й накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої

освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС. Кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Заклад вищої освіти - окремих вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття

особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей

Заочна форма здобуття освіти - спосіб організації навчання здобувачів освіти шляхом поєднання очної форми освіти під час короткочасних сесій і самостійного оволодіння освітньою програмою у проміжку між ними.

Здобувачі вищої освіти (ЗВО) – особи, які навчаються у закладі вищої освіти, зокрема в ЗФУУ, на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Зміст освіти - це науково обґрунтована система дидактично та методично оформленого навчального матеріалу для різних освітньо-професійних, освітніх і освітньо-наукових ступенів, визначається освітньо-професійними (освітньо-науковими) програмами підготовки. Зміст освіти складається з нормативної та вибіркової частин.

Індивідуальний навчальний план - документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу

навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Ліцензування – процедура визнання спроможності ЗФУУ провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Навчальний план спеціальності — нормативний документ ЗФУУ, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Навчально – методичний комплекс дисципліни (НМКД) – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів необхідних для ефективного виконання ЗВО робочої програми навчальної дисципліни

Навчальна програма дисципліни - нормативний документ ЗФУУ, що розробляється кафедрою для кожної навчальної дисципліни та визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та вміння, які набуває ЗВО у результаті вивчення дисципліни. Навчальна програма дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем, структурованих по розділах, вимоги до форм контролю.

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів, спрямований на введення європейських стандартів та принципів забезпечення якості освіти з урахуванням вимог ринку праці до компетентностей фахівців; забезпечення гармонізації норм законодавства у сфері освіти та соціально-трудова відносин; сприяння національному і міжнародному визнанню кваліфікацій, здобутих в Україні; налагодження ефективної взаємодії сфери освітніх послуг та ринку праці.

Освітня послуга - комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання.

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Особа з особливими освітніми потребами – особа з інвалідністю, яка потребує додаткової підтримки для забезпечення

здобуття вищої освіти.

Очна (денна) форма здобуття освіти - спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі.

Підвищення кваліфікації – підвищення рівня готовності особи до виконання її професійних завдань та обов'язків або набуття особою здатності виконувати додаткові завдання й обов'язки шляхом набуття нових знань і вмінь у межах професійної діяльності або галузі знань.

Перепідготовка – професійне навчання, спрямоване на оволодіння іншою професією працівниками, які здобули первинну професійну підготовку.

Рівень освіти - завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів

Робочий навчальний план — це нормативний документ, який складається інститутами (факультетами) для кожної спеціальності на навчальний рік на підставі відповідних навчальних планів за спеціальностями відповідних років набору. Робочий навчальний план конкретизує перелік та обсяг нормативних і вибіркового навчальних дисциплін за семестрами та формами навчального процесу. На підставі робочого навчального плану формуються індивідуальні навчальні плани ЗВО.

Робоча програма навчальної дисципліни – нормативний документ ЗФУУ, що розробляється кафедрою для кожної навчальної дисципліни на основі відповідної навчальної програми. Робоча програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати ЗВО відповідно до вимог освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки майбутнього фахівця, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни з урахуванням міждисциплінарних зв'язків, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання знань ЗВО.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається ЗФУУ та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Стажування – набуття особою досвіду виконання завдань та обов’язків певної професійної діяльності або галузі знань.

Стандарт освітньої діяльності – сукупність мінімальних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу ЗФУУ, що розробляються та затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти й науки за погодженням з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Стандарт вищої освіти – сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності ЗФУУ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності, що розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ) центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Структурно-логічна схема підготовки – короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми, як правило представляється у вигляді графа.

Якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в ЗФУУ, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Освітня діяльність провадиться ЗФУУ з метою забезпечення здобуття вищої та післядипломної освіти й задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб, та будується на принципах:

- людиноцентризму, гуманізму, демократизму, верховенстві права;
- єдності навчання, виховання та розвитку;
- вихованні патріотизму, поваги до культурних цінностей Українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формуванні усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формуванні поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формуванні громадянської культури та культури демократії;

- забезпеченні рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- якості надання освіти та освітніх послуг;
- науковому характеру освіти;
- цілісності і наступності системи освіти;
- прозорості і публічності прийняття та виконання управлінських рішень;
- інтеграції з ринком праці;
- нерозривному зв'язку із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- свободі вибору видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- академічної доброчесності;
- академічної свободи;
- формуванні культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;
- невторчанні політичних партій та релігійних організацій в освітній процес;
- сприяння навчанню впродовж життя;
- інтеграції у міжнародний освітній та науковий простір;
- нетерпимості до проявів корупції та хабарництва;
- доступності для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою.

4.2. Головною складовою освітньої діяльності в ЗФУУ є освітній процес, який полягає у системі науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток гармонійно розвиненої особистості, здатної задовольняти потреби суспільства, конкурентоспроможної на ринку праці, шляхом формування та застосування її компетентностей.

4.3. ЗФУУ, як автономний національний заклад освіти у своїй освітній діяльності має право:

- розробляти та реалізовувати освітні програми в межах ліцензованої спеціальності;
- самостійно визначати форми навчання та форми організації освітнього процесу;
- самостійно запроваджувати спеціалізації, визначати їх зміст і програми навчальних дисциплін;
- визначати норми часу навчальної та іншої роботи науково-педагогічних працівників;
- здійснювати перерозподіл нормативів чисельності осіб, які навчаються, на одну посаду науково-педагогічного працівника за

спеціальностями однієї галузі знань з урахуванням результатів наукової діяльності працівників;

- призначати голів екзаменаційних комісій;
- присвоювати в установленому порядку вчені звання професора, доцента;

- присуджувати ступені вищої освіти здобувачам вищої освіти, які відповідно до законодавства успішно пройшли процедуру атестації після завершення навчання на відповідному рівні вищої освіти;

- приймати остаточне рішення щодо присудження наукових ступенів акредитованими спеціалізованими вченими радами;

- приймати остаточне рішення щодо визнання, у тому числі встановлення еквівалентності, здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів бакалавра, магістра, доктора філософії, доктора наук і вчених звань доцента, професора під час зарахування на навчання та/або на посаду наукового чи науково-педагогічного працівника;

- надавати додаткові освітні та інші послуги відповідно до чинного законодавства;

- самостійно розробляти та впроваджувати власні програми освітньої та інноваційної діяльності;

- утворювати, відповідно до законодавства, інститути, структурні підрозділи, які здійснюють підвищення кваліфікації, інші структурні підрозділи без надання їм статусу юридичної особи або наданням окремих прав юридичної особи;

- утворювати навчальні, навчально-наукові та навчально-науково-виробничі комплекси, наукові парки та входити до складу об'єднань підприємств;

- розміщувати свої навчальні, науково-дослідні та навчально-науково-виробничі підрозділи на підприємствах, в установах та організаціях;

- встановлювати заохочення, у т.ч. призначати іменні стипендії для студентів, за наявності коштів, в порядку та розмірах, визначених законодавством.

4.4. Мовою освітнього процесу в ЗФУУ є державна мова України. Для забезпечення умов для міжнародної академічної мобільності Вчена рада ЗФУУ може прийняти рішення про викладання однієї чи декількох навчальних дисциплін англійською мовою. При цьому, здобувачі вищої освіти забезпечуються можливістю набуття знань за такими дисциплінами державною мовою. Допуск НПП до викладання англійською мовою здійснюється при наявності у нього сертифікатів (дипломів) TOEFL, BEC, LCCI, FCE/CAE, IELTS, державних 3-річних курсів англійської мови, що підтверджують знання англійської мови, а також конспекту лекцій

англійською мовою (для працівників, що виконують лекційне навантаження). міжнародного сертифікату рівня не нижче ніж B2.

Для іноземних громадян, осіб без громадянства, які бажають здобувати вищу освіту за кошти фізичних або юридичних осіб, для викладання навчальних дисциплін іноземною мовою можуть утворюватися окремі групи. При цьому забезпечується вивчення такими особами української мови як окремої навчальної дисципліни. За бажанням здобувачів вищої освіти можуть створюватися можливості для вивчення ними мови національної меншини в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням цієї мови.

5. РІВНІ, СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. РІВНІ ТА СТУПЕНІ ПІДГОТОВКИ ЗВО В ЗФУУ

5.1.1. Ступеневість вищої освіти забезпечується послідовним здобуттям ЗВО різних освітніх ступенів чи освітньо-кваліфікаційних рівнів (ОКР) на відповідних рівнях вищої освіти, та реалізується або через безперервну програму підготовки, або з перервами між здобуттям послідовних ступенів, тривалість яких визначає особисто ЗВО.

Підготовка фахівців з вищою освітою в ЗФУУ здійснюється за відповідними освітніми чи науковими програмами на таких рівнях вищої освіти:

- перший (бакалаврський) рівень;

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти відповідає сьомому рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних

умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

5.1.2. Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої або наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти, якими в ЗФУУ є:

- бакалавр;

5.1.3. Навчання в ЗФУУ здійснюється за такими формами:

- очна (денна);
- заочна (дистанційна).

У разі виробничої необхідності форми навчання можуть поєднуватися.

5.1.4. На програми підготовки за першим РВО для здобуття освітнього ступеня «Бакалавр»

приймаються особи, які мають повну середню освіту або ОКР «Молодший спеціаліст» (ОС «Молодший бакалавр»).

Організація прийому до ЗФУУ встановлюється Правилами прийому до ЗФУУ, які щорічно розробляються на підставі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, що затверджуються МОН України.

5.1.5. Обсяги освітніх програм ЗФУУ, за якими проваджується підготовка ЗВО за рівнями освіти складають:

Рівень освіти	Ступень, що отримується	Попередня освіта	Освітня програма	Обсяг у кредитах ЕКТС	Нормативний термін навчання*
Перший	Бакалавр	На основі повної загальної середньої освіти	Освітньо професійна програма	240	3 роки 10 місяців
	Бакалавр	На основі ступеня молодшого бакалавра або молодшого спеціаліста	Освітньо професійна програма	120 - 180	1 рік 10 місяців – 2 роки 10 місяців

*) термін навчання за заочною формою – може перевищувати термін навчання за денною формою не більш, як на 25 %.

5.2. СПЕЦІАЛЬНОСТІ ТА СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ В ЗФУУ

5.2.1. ЗФУУ відповідно до пункту 10 частини другої статті 32 Закону України «Про вищу освіту» має право самостійно запроваджувати спеціалізації, визначати їх зміст і програми навчальних дисциплін.

5.2.2. Відповідно до Постанови КМУ від 31.03.2015р. № 193 «Про документи про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка» інформація щодо спеціальності, спеціалізація (у деяких випадках - освітньої програми) вказується в дипломі відповідного ступеня та додатку до нього.

5.3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.3.1. Освітній процес в ЗФУУ здійснюється у таких формах: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота, практика, контрольні заходи.

5.3.2. Основні види навчальних занять:

- лекція;
- лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття;
- консультація.

5.3.2.1. Лекція - основна форма проведення навчальних занять в ЗФУУ, та призначена для засвоєння теоретичного матеріалу. Лекції проводяться у відповідно обладнаних аудиторіях, як правило,

для усіх ЗВО певного курсу певної спеціальності та певного РВО. У разі, якщо кількість ЗВО перевищує 120 осіб, для забезпечення необхідної якості навчання можливо ділення ЗВО на два потоки, не менш 60 осіб кожний.

Як правило, лекція є частиною курсу лекцій, який охоплює основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни. Тематика курсу лекцій визначається робочою навчальною програмою.

Читання лекцій здійснюється, як правило, професорами, доцентами та старшими викладачами ЗФУУ, а також провідними науковцями або спеціалістами, запрошеними для читання лекцій.

До проведення лекцій можуть залучатись досвідчені викладачі або асистенти. Допуск до читання лекцій цих категорій НПП здійснюється за наказом директора ЗФУУ, який видається на підставі погодженої керівником інституту (факультету) відповідної службової записки завідувача кафедрою та витягу з протоколу засідання кафедри.

Лектор, який вперше претендує на читання курсу лекцій, може бути зобов'язаний завідувачем кафедри провести пробну лекцію (лекції) за участю викладачів та наукових співробітників кафедри.

Лектор зобов'язаний дотримуватися програми навчальної дисципліни щодо тем лекційних занять, але не обмежується в питаннях трактування навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до ЗВО.

Крім курсів лекцій, в межах освітнього процесу можуть проводитись окремі лекції з актуальних питань, що пов'язані з той чи іншою дисципліною, до читання яких залучаються провідні вчені або спеціалісти в окремо відведений час.

5.3.2.2. Лабораторне заняття - форма навчального заняття, при якому ЗВО під керівництвом викладача особисто проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі. Перелік тем лабораторних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Лабораторні заняття проводяться у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях з використанням устаткування, пристосованого до навчальних цілей. В окремих випадках лабораторні заняття можуть проводитись в умовах реального професійного середовища.

При проведенні лабораторних занять, з метою дотримання вимог безпеки життєдіяльності, та враховуючи можливості певної лабораторії, академічну групу можливо розділяти на дві підгрупи.

5.3.2.3. Практичне заняття - форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд ЗВО окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання, обчислювальною технікою. Для проведення практичних занять розділ груп на підгрупи не здійснюється.

Перелік тем практичних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовлених методичних матеріалах. Вказані методичні матеріали готуються лектором даної навчальної дисципліни та викладачем, якому доручено проведення практичних занять. Лектор проводить практичні заняття, як правило, в одній академічній групі.

Семінарське заняття - форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів). Перелік тем семінарських занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

5.3.2.4. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою.

Для проведення лабораторних робіт, практичних, семінарських занять, як правило залучаються старші викладачі, викладачі, асистенти, стажисти, завідувачі лабораторіями (за згодою).

Індивідуальне заняття з проводиться з окремими студентами які виявили особливі здібності в навчанні та схильність до наукової роботи і творчої діяльності, з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуального творчого обдарування, та/або якщо це потребується за об'єктивними обставинами.

5.3.2.5. Консультація - форма навчального заняття, при якій ЗВО отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Консультація може бути індивідуальною або проводитися для групи ЗВО, залежно від того, чи викладач консультиує з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни.

5.3.3. Індивідуальні завдання призначені для набуття ЗВО навичок самостійного розв'язання практичних задач з аналізу проблем, формулюванню висновків, прийняттю та подальшому формуванню практичних рішень. До індивідуальних завдань відносяться реферат, розрахунково-графічне (розрахункове)

завдання, курсова робота (проект), тощо.

5.3.3.1. Реферат – це коротка доповідь з певної теми, в якому зібрана інформація з одного або декількох джерел. У репродуктивних рефератах відтворюється зміст первинного тексту, у продуктивних реферовані джерела творчо та критично осмислюються.

5.3.3.2. Розрахунково-графічне (розрахункове) завдання призначене для набуття компетенції з самостійного практичного використання теоретичного матеріалу та стандартних розрахункових методик, роботи з джерелами довідкової, нормативної та навчальної інформації. Робоча програма навчальної дисципліни не може включати більше одного розрахунково-графічного завдання на семестр.

5.3.3.3. Курсова робота (проект) – вид індивідуального завдання, метою якого є формування у ЗВО навичок самостійної роботи з довідковими, нормативними та науковими джерелами, оволодіння методикою досліджень, набуття компетенцій щодо визначення й аналізу наукової та практичної проблематики, вміння розробляти й формулювати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення об'єктів та процесів майбутньої діяльності.

Курсовий проект (КП) - це навчальне індивідуальне завдання за однією або певним комплексом дисциплін, що вивчаються, як правило у одному семестрі, кінцевим результатом виконання якого є розробка конструктивного або організаційного рішення продукту (пристрою, устаткування, технологічного процесу, механізму апаратних і програмних засобів і т.п. або їх окремих частин реалізації

Курсова робота (КР) це навчально-наукове індивідуальне завдання за однією або певним комплексом дисциплін, що вивчаються, як правило у одному семестрі, кінцевим результатом виконання якого є науковий аналіз визначеного об'єкту діяльності з пропозиціями щодо оптимізації конструкторсько-технологічного або організаційного рішення.

Навчальним планом не може плануватись більше двох курсових робіт (проектів) на навчальний рік, а також не більше:

- чотирьох курсових робіт (проектів) на термін навчання за першим (бакалаврським) РВО;

- одного курсового проекту (роботи) на рік, якщо він має міждисциплінарний характер.

Мультидисциплінарні курсові проекти (роботи) виділяються окремою позицією в навчальному плані з орієнтованим обсягом у 3 кредити ЄКТС та враховуються у числі 16 дисциплін на навчальний рік. Монодисциплінарні курсові проекти (роботи) за окремими дисциплінами в навчальному плані окремо не виділяються.

Курсові проекти (роботи) не плануються у 3-х перших

семестрах навчання. У випусковому семестрі вони можуть плануватися лише за умови відсутності в навчальному плані бакалаврського кваліфікаційного проекту (роботи).

Керівництво курсовими роботами (проектами) здійснюється, як правило, найбільш кваліфікованими викладачами.

Захист курсової роботи (проекту) проводиться перед комісією у складі одного викладача кафедри та керівника курсової роботи (проекту).

Курсові роботи (проекти) зберігаються протягом трьох років, потім списуються та знищуються в установленому порядку.

5.3.4. Самостійна робота ЗВО є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для самостійної роботи ЗВО, регламентується робочим навчальним планом. Зміст самостійної роботи над конкретною дисципліною визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота ЗВО забезпечується системою навчально-методичних матеріалів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручників, навчальних та методичних посібників, конспектів лекцій, методичних вказівок, відповідної наукової та фахової монографічної і періодичної літератури, тощо.

Самостійна робота ЗВО може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також в домашніх умовах.

Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння в процесі самостійної роботи, виноситься на поточний та підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Організація самостійної роботи визначається Положенням про самостійну роботу ЗВО

5.3.5. Практична підготовка (практика) - це вид навчальної роботи, основним змістом якої є набуття професійних компетенцій та формування компетентності у галузі майбутньої діяльності за рахунок виконання практичних навчальних, виробничих, навчально-дослідних та творчих завдань на підприємствах, в організаціях або установах, що відповідають здобуваної спеціальності, яка здобувається ЗВО. Проходження практики студентом здійснюється відповідно до законодавства, на підставі Положення про практику ЗФУУ.

5.3.6. Контрольні заходи призначені для оцінки знань ЗВО. До контрольних заходів відносяться поточний та підсумковий контроль, а також підсумкова атестація ЗВО. Організація

контрольних заходів та порядок оцінювання знань ЗВО наведено у розділі 8 «Контроль успішності» цього Положення.

5.4. Навчання за індивідуальним графіком (ІГ) та у складі малокомплектних груп проводяться з метою:

- оптимальної організації освітнього процесу та використання робочого часу викладача та навчального часу ЗВО;
- реалізації принципів особистісного спрямування освіти з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб кожного ЗВО.

Організація навчання за ІГ визначена у Інструкція про індивідуальне навчання та навчання у складі малокомплектних груп в ЗФУУ

6. УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗФУУ Є:

- науково-педагогічні та педагогічні працівники;
- здобувачі вищої освіти та інші особи, які навчаються у ЗФУУ;
- фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітньо- професійних програмах;
- інші працівники ЗФУУ.

До освітнього процесу можуть залучатися роботодавці.

Науково-педагогічні працівники - це особи, які за основним місцем роботи у ЗФУУ провадять навчальну, методичну, наукову (науково-технічну,) та організаційну діяльність.

Педагогічні працівники - це особи, які за основним місцем роботи у ЗФУУ провадять навчальну, методичну та організаційну діяльність.

Здобувачами вищої освіти є:

студент - особа, зарахована до ЗФУУ з метою здобуття вищої освіти ступеня бакалавра;

До інших осіб, які навчаються у ЗФУУ, належать слухачі - особи, які навчається на підготовчих курсах для вступу до ЗФУУ, або особи, яка отримує додаткові чи окремі освітні послуги,

Права учасників освітнього процесу, їх обов'язки та гарантії встановлені Законом про вищу освіту.

6.2. РОБОЧИЙ ЧАС НПП.

6.2.1. Робочий час НПП визначається ст. 51 «Кодексу законів про працю України» та ст. 56 Закону України «Про вищу освіту» і становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу). Час виконання навчальних, методичних, наукових, організаційних та інших трудових обов'язків у поточному навчальному році не повинен перевищувати річний робочий час.

Робочий час НПП включає час виконання ним навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи та інших трудових

обов'язків.

Планування навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи здійснюється, виходячи з орієнтовного робочого часу на рік науково-педагогічних працівників ЗФУУ, який складає 1548 годин при середньотижневої тривалості 36 годин.

6.2.2. Перелік усіх, запланованих на навчальний рік, видів роботи, фактичні показники їх виконання, а також висновки завідувача кафедри, щодо повноти виконання планового завдання включаються до індивідуального плану роботи НПП. Індивідуальні плани роботи НПП затверджує завідувач кафедрою, індивідуальні плани завідувачів кафедрами затверджує проректор з НПР.

6.2.3. Графік робочого часу НПП визначається розкладом аудиторних навчальних занять і консультацій, розкладом або графіком контрольних заходів та іншими видами робіт, передбачених індивідуальним планом роботи НПП на навчальний рік. НПП зобов'язаний дотримуватися встановленого йому графіка робочого часу.

6.2.4. Обсяг часу, що відводиться НПП для проведення:

- навчальних занять різних форм визначається Робочім навчальним планом;
- консультацій з конкретної дисципліни, визначається згідно Норм часу для планування й обліку роботи науково-педагогічних працівників.

6.2.5. Максимальне навчальне навантаження на одну ставку НПП, як правило, не може перевищувати 600 годин на навчальний рік.

6.3. НАВЧАЛЬНИЙ ЧАС ЗВО .

6.3.1. Навчальний час ЗВО визначається кількістю облікових одиниць часу, відведених для здійснення освітньої програми за певним РВО. Облік навчального часу здійснюється у академічних годинах і кредитах.

Академічна година - це мінімальна облікова одиниця навчального часу, тривалість якої становить 40 хвилин.

Дві академічні години утворюють пару академічних годин, мінімальна тривалість якої становить 80 хвилин.

Навчальний час ЗВО розподіляється на навчальні дні, тижні, семестри, курси, роки.

Навчальний день – складова частина навчального часу ЗВО тривалістю не більше 9 академічних годин.

Навчальний семестр - складова частина навчального часу ЗВО, що закінчується підсумковим семестровим контролем. Тривалість

семестру визначається робочим навчальним планом.

Навчальний курс - завершений період навчання ЗВО протягом навчального року. Тривалість перебування ЗВО на навчальному курсі включає час навчальних семестрів, підсумкового контролю та канікул. Початок і закінчення навчання ЗВО на конкретному курсі оформляються відповідними (перевідними) наказами.

Навчальний рік - складова частина навчального часу ЗВО, яка охоплює навчальний курс.

Кожне навчальне заняття (лекція, лабораторне, практичне, семінарське) тривають дві академічні години і проводяться за розкладом. Розклад має забезпечити виконання навчального плану в повному обсязі - як за змістом так і по обсягу навчальних занять.

6.3.2. Відвідування навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для ЗВО. Забороняється відволікати ЗВО від участі в навчальних заняттях та контрольних заходах, встановлених розкладом, крім випадків, передбачених чинним законодавством.

6.3.3. Максимальний тижневий бюджет часу студента денної форми навчання становить 54 години (вимоги до галузевих стандартів вищої освіти, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 7 серпня 1998 р. № 1247). На організацію навчальних занять з фізичного виховання (як позакредитної дисципліни) відводиться 4 години на тиждень (наказ Міністерства освіти і науки України від 9 липня 2009 року № 642). Резерв часу на поглиблене вивчення окремих дисциплін, студентську наукову роботу, підготовку та участь у студентських олімпіадах, конкурсах, конференціях тощо доцільно передбачити в обсязі до 5 годин (10% від максимального тижневого бюджету часу за винятком годин на навчальні заняття з фізичного виховання). Таким чином, тижневий бюджет часу на виконання індивідуального навчального плану становить 45 академічних годин. З урахуванням тривалості теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки, семестрового контролю та виконання індивідуальних завдань в 40 тижнів на рік річний бюджет часу студента складає $45 \times 40 = 1800$ годин.

6.3.4. Кількісні показники робочого часу ЗВО наведені у розділі «Планування та забезпечення освітнього процесу в ЗФУУ».

6.4. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЗВО

6.4.1. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між вітчизняними вищими навчальними закладами (науковими установами) або їх основними структурними підрозділами, між вітчизняними та іноземними вищими навчальними закладами (науковими установами) та їх основними структурними

підрозділами (далі - вищі навчальні заклади (наукові установи) - партнери), а також може бути реалізоване вітчизняним ЗВО з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією вітчизняного вищого навчального закладу (наукової установи), в якому він постійно навчається або працює, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

6.4.2. Основними видами академічної мобільності є ступенева та кредитна мобільність

6.4.3. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на внутрішню та міжнародну академічну мобільність.

6.4.4. Основними цілями академічної мобільності є:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників ЗФУУ на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів вищих навчальних закладів-партнерів.

6.4.5. Реалізація права на академічну мобільність здійснюється відповідно до

«Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність в ЗФУУ».

6.5. ПОРЯДОК ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗВО, А ТАКОЖ НАДАННЯ ЇМ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПУСТКИ

6.5.1. Відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та на підставі Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення студентів у ЗФУУ, а також надання їм академічної відпустки.

6.5.2. Відрахування ЗВО - це припинення його статусу, прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

6.5.3. Переведення ЗВО - це зміни в його правах та обов'язках, зумовлені зміною закладу вищої освіти та/або спеціальності (спеціалізації, освітньої (наукової) програми), та/або форми навчання, та/або джерел фінансування без припинення статусу здобувача вищої освіти.

6.5.4. Переривання навчання ЗВО – це часткове призупинення його прав та обов'язків у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання індивідуального навчального плану або індивідуального плану наукової роботи; поновлення - відновлення статусу здобувача вищої освіти, прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

6.6. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА СТАЖУВАННЯ НПП

6.6.1. Метою підвищення кваліфікації та стажування є вдосконалення професійної підготовки та набуття нових професійних знань, умінь і навичок, набуття досвіду виконання завдань та обов'язків у предметній області, в якій працює певний викладач.

6.6.2. НПП зобов'язані проходити підвищення кваліфікації (стажування) не рідше одного разу на п'ять років. Проходження підвищення кваліфікації (стажування) здійснюються у закладах вищої освіти, наукових, освітньо-наукових установах, підприємствах та організаціях, як на Україні, так і за кордоном на підставі договорів, укладених з суб'єктами господарчої діяльності, на базі яких воно проводиться, відповідно до наказу директора на підставі річного плану-графіку, що затверджується директором ЗФУУ. НПП, що пройшли підвищення кваліфікації (стажування) надають звіт встановленої форми.

6.6.3. Підвищення кваліфікації (стажування) працівників інших закладів освіти, установ, організацій, підприємств проводиться за програмами, що розробляються структурними підрозділами, в яких працівники проходять навчання, та на підставі відповідних договорів. Прийом на підвищення кваліфікації стажування в ЗФУУ здійснюється наказом директора ЗФУУ.

7. ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗФУУ

7.1. Планування освітнього процесу в ЗФУУ здійснюється з урахуванням наступних вимог:

Навчальний рік триває 12 місяців, розпочинається, як правило, 1 вересня і складається з навчальних днів, тижнів, семестрів; днів та тижнів проведення підсумкового контролю; вихідних, святкових і канікулярних днів.

Тривалість навчального року складає 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул. Тривалість теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки, семестрового контролю та виконання індивідуальних завдань складає не повинна перевищувати 40 тижнів на рік. Решта у 4 тижні на рік, відводиться на підсумкову атестацію (на останньому році навчання), а також може бути використана для перескладання та повторного вивчення дисциплін тощо.

Навчальний день ЗВО в ЗФУУ триває не більше 9 академічних годин, а навчальний тиждень – 54 академічні години.

Навчальний тиждень ЗВО включає:

тижневий бюджет часу на виконання індивідуального навчального плану - 45 академічних годин

навчальні заняття з фізичного виховання (позакредитна дисципліна) - 2 академічних години

резерв часу на поглиблене вивчення окремих дисциплін, студентську наукову роботу, підготовку та участь у студентських олімпіадах, конкурсах, конференціях тощо

- до 7 годин.

Річний бюджет часу студента на виконання індивідуального навчального плану в 40 тижнів на рік складає $45 \times 40 = 1800$ годин.

Максимальна кількість контактних годин на один кредит становить для ЗВО

- першого РВО 16 годин,

Решта часу відводиться на самостійну роботу.

Максимальне тижневе аудиторне навантаження (разом із заняттями із позакредитної дисципліни «фізичне виховання») не повинно перевищувати на

- першому РВО не повинне перевищувати на 1–у курсі – 30 год.; 2–у курсі – 28 год.; 3–му курсі – 26 год.; 4–му курсі – 24 год. (крім ННІМФ, для якого максимальне тижневе навантаження, як правило, не повинно перевищувати 30 годин);

Аудиторні заняття проводяться парами тривалістю 80 хв. без перерви.

В ЗФУУ у навчальному році планується, як правило, 40 тижнів навчання (включаючи екзаменаційні сесії). Конкретна тривалість навчання кожного року визначається з урахуванням особливостей певної спеціальності (спеціалізації).

Навчальний процес за денною формою навчання організовується, як правило, за семестровою системою. Екзаменаційні сесії плануються по дві у навчальному році тривалістю, як правило, по два тижні кожна.

Усі види практик (за винятком дослідних переддипломних практик) проводяться поза термінами навчання.

Канікули встановлюються двічі на рік загальною тривалістю 8-12 тижнів. Їх терміни визначаються графіком навчального процесу на кожний навчальний рік.

Кількість дисциплін навчального плану в одному році навчання не може перевищувати 16.

Обсяги навчальних дисципліни мають бути кратними цілому числу кредитів ЄКТС, мінімальний обсяг навчальної

дисципліни – 3 кредити ЄКТС.

Кількість заходів підсумкового контролю (заліків та екзаменів) не більш 8 у семестр, у тому числі, не більш 4 екзаменів.

7.2. Планування та організація освітнього процесу в ЗФУУ забезпечується наступною документацією:

- Наказом директора ЗФУУ про організацію освітнього процесу;
- Навчальними планами та графіками освітнього процесу за спеціальностями, РВО, формами навчання.
- Робочими навчальними планами за спеціальностями, РВО, формами навчання.
- Розкладом занять та екзаменаційних сесій (заходів з підсумкового контролю) за спеціальностями, РВО, формами навчання.

- Навчально – методичними комплексами дисциплін (НМКД).

7.3. НМКД – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів, що призначені для ефективного виконання ЗВО робочої програми навчальної дисципліни. НМКД

розробляється кафедрами, що здійснюють викладання цих дисциплін. Відповідальність за розробку матеріалів навчальних дисциплін кафедри покладається на завідувача кафедри.

Примірник оформлених складових НМКД зберігається на кафедрі. Відповідальність за своєчасність розробки або оновлення НМКД та його зберігання несе завідувач кафедрою.

Організаційні заходи, порядок планування та забезпечення освітнього процесу визначені у

Особливості навчання за плавальними спеціальностями визначені у Інструкції з організації навчання та практичної підготовки за плавальними спеціальностями.

7.4. Вільний вибір ЗВО навчальних дисциплін

7.4.1. Після ознайомлення з переліком вибіркових дисциплін ЗВО подають заяву керівнику інституту (факультету) про обрані ними дисципліни. Заява зберігається в деканаті протягом всього терміну навчання ЗВО.

7.4.2. Вибіркова навчальна дисципліна може викладатись за умови чисельності ЗВО, що її вибрали не менш, як правило, 24 особи для ЗВО бакалаврського РВО, 15 - для ЗВО магістерського РВО, 12 для вивчення іноземних мов.

7.4.3. Завідувачі кафедр формують групи для вивчення вибіркових дисциплін. Якщо група не сформувалась, то деканат інформує студентів про необхідність вибору інших дисциплін.

7.4.4. ЗВО, який з поважної причини не обрав вибіркові дисципліни, має право протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання, вибрати

дисципліни із числа тих вибіркових, для яких сформувалися групи

7.4.5. Для ЗВО, який без поважних причин не здійснив вибір вибіркового дисциплін самостійно у визначені терміни, цей вибір забезпечує деканат, та доводить цю інформацію до його відома. Рішення про перелік дисциплін, що обрані для ЗВО, який самостійно цій вибір не здійснив затверджується розпорядженням керівника кафедри.

8. КОНТРОЛЬ УСПІШНОСТІ

8.1. Контроль успішності здійснюється відповідно до Інструкція щодо проведення контролю знань здобувачів вищої освіти ЗФУУ. Повторне складання заліку студентами допускаються у разі отримання ними оцінки 35 балів або вище в період екзаменаційної сесії за розкладом, складеним адміністрацією ЗФУУ.

Повторне складання екзамену студентами допускаються у разі отримання ними оцінки 35 балів або вище до початку занять у наступному семестрі за розкладом, складеним адміністрацією ЗФУУ.

Студентам, які одержали під час підсумкового контролю незадовільні оцінки, дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий - комісії, яка створюється директором ЗФУУ.

8.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

8.2.1. Оцінка “відмінно”/ А - виставляється якщо ЗВО має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній області; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо.

8.2.2. Оцінка “добре”/ В,С - виставляється якщо ЗВО виявив достатньо повні знання курсу; дає правильні, хоча і не завжди повні визначення явищ дійсності; оволодів навичками співвідносити теоретичні знання з конкретними ситуаціями; висловлює своє ставлення до варіантних теорій щодо сутності явищ; засвоїв основи аналітичного

методу; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

8.2.3. Оцінка “задовільно”/ D,E – ЗВО взагалі засвоїв програмний матеріал курсу в передбаченому обсязі з деякими неточностями у визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не завжди адекватно; вміє аналізувати набуті теоретичні знання і співвідносити

їх з конкретними ситуаціями; виклад матеріалу непослідовний, неточний, з наявними помилками.

8.2.4. Оцінка “незадовільно”/ FX, F – ЗВО виявив слабкі (відсутність) знання теоретичного програмного матеріалу; не зміг дати визначення основних провідних категорій та явищ; відсутні навички адекватної оцінки норм і теорій; виклад матеріалу непослідовний, нелогічний, фрагментарний, з грубими помилками.

8.2.5. Переведення оцінки з 100-бальної шкали до національної та шкали ЄКТС відбувається згідно з таблицею, наведеною нижче.

Таблиця переведення результатів оцінювання ЗВО

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	Задовільно
60 – 63	E	
35 - 59	FX	Незадовільно
1 - 34	F	